

Ήθη και έθιμα του «Σποριά»

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)



Ο Νοέμβριος θεωρείτο από το λαό ως ο καταλληλότερος μήνας για σπορά. Μάλιστα μια από τις κυριότερες γιορτές του μήνα είναι αυτή του Αγ. Γεωργίου του Σπόρου στις 3 Νοεμβρίου, ημερομηνία που σηματοδοτούσε και την έναρξη της σποράς.

Άλλες γιορτές του μήνα είναι: η Σύναξη των Αρχαγγέλων Μιχαήλ και Γαβριήλ και όλων των Αγγελικών τάξεων στις 8 του μήνα, στις 11/11 του Αγ. Μηνά, ο οποίος πιστεύεται ότι θεράπευε τους ελώδεις πυρετούς, ασθένεια η οποία παλαιότερα ήταν ενδημική στην Κύπρο και ταλαιπωρούσε τους κατοίκους του νησιού και στις 14/11 του Αγ. Φιλίππου, οπότε και πραγματοποιούνται οι λεγόμενες «Σήκωσες» πριν την έναρξη της νηστείας των Χριστουγέννων. Χαρακτηριστικό είναι το δίστιχο:

«Τ' Άη Φιλίππου πέρασεν τζ' ήρταν οι Τυρινάες
τζ' εμείνασιν οι κορασιές με δίχως τους αντράες»

(δηλαδή η Εορτή του Αγίου Φιλίππου πέρασε, κι ήρθε η περίοδος της νηστεία της Τυρινής, κι έμειναν οι νεαρές χωρίς άντρες), καθώς αυτή την περίοδο, πριν την έναρξη της νηστείας, συνηθιζόταν η τέλεση αρραβώνων.



Ο Νοέμβριος σπορέας, χειρόγραφο του 1346 από τη Μονή Βατοπεδίου, Αγ.Ορος

Στις 25 και 26/11 εορτάζεται η μνήμη της Αγ. Αικατερίνης και του Αγ. Στυλιανού, οι οποίοι θεωρούνταν προστάτες άγιοι της μεταξοσκωληκοτροφίας και των βρεφών αντίστοιχα και στις 27/11 η μνήμη του Αγ. Ιακώβου ή αλλιώς Άη Άκουφου, θεραπευτή της κώφωσης.

Τέλος, στις 30 Νοεμβρίου εορτάζεται μια από τις μεγαλύτερες εορτές στην Κύπρο, αυτή του Απ. Ανδρέα. Στο παρελθόν χιλιάδες πιστοί συνέρρεαν στο περίφημο μοναστήρι του Αποστόλου στη χερσόνησο της Καρπασίας, πολλοί από τους οποίους μάλιστα διανυκτέρευαν εκεί λόγω του μεγάλου ταξιδιού που πραγματοποιούσαν, για να τιμήσουν τη μνήμη του, τόσο την ημέρα που εορταζόταν, όσο και στις 15 Αυγούστου, ημερομηνία κατά την οποία εγκαινιάσθηκε η Μονή το 1867.

Επίσης πάσχοντες από διάφορες ασθένειες κατέφευγαν στο ναό, όπου έκαναν τάματα και αφιερώματα. Τάματα από τον Απόστολο Ανδρέα διασώζονται στο Μουσείο Λαϊκής Τέχνης Κύπρου, αφού δόθηκαν σ' αυτό ως δωρεά, το 1954

Πηγές: Παπαχαραλάμπους, Γ.Χ., *Κυπριακά Ήθη και Έθιμα*, Λευκωσία, Εταιρεία Κυπριακών Σπουδών, 1965.